

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XV

Reus, Diumenge 26 d' Agost de 1900

Núm. 3.650

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari i en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Maillofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Redacció y Administració

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	Pla.	1
en provincias trimestre.		3'50
extranger y Ultramar.		7

Anuncis, a preus convencionals.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuadas curacions y d' una acceptació general, son las millors probas pera demostrar que 'l

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de...

TROS

La que paga més contribució de la provincia.

Ilusió morta

...¿Qui eras tu?.. No ho sabia pas... No 't coneixia encara. No sabia si al mon eras, pero hi devies ser hi, perque jo ja t' amava.

Mon amor em feya pensar en tu a tot hora, nit y dia, en somni constant, sempre, sempre...

Mes, ¿qui eras?... ¿Hont deuries ésser?... ¿Hont trobarte?...

En aquestes indecissions anava jo seguint lo camí del etzar buscante, darrera 'l cor que 'm guiava per una sendera sombrejada per duas fileres de rosers plerichs de vida...

¡Quines flors aquelles!... ¡Quins perfums mes ubriegadors los que llensavan!

¡Totas, totas m' incitaven a cullirles!

Desobehint al cor crech que 'n vareig fantejar duas ó tres, y punxada com las que vareig rebrer al tocar am mos dits sos esbells punxons... ¡jámay las havia sentit tant dolorosas!

Planyentme de ma disort, fentme 'l cor cárrech de culpabilitat, seguia 'l camí emprés decidit a no aventurarne d' altra fins a topa am la predestinada, fins a que 'l cor m' avisés y... ¡quant trigava! ¡que estava lluny!... Feya molt camí, deixava moltes altres flors al meu darrera y cap d' aquelles, cap devia ser per mi; ¡totas tenian espinas!...

Una rama, de la que n' era filla una resa la més rica y encisadora de totas las que havia vist, doblegada per son pes, creuava 'l camí per ahont jo devia passar... ¡Oh, no!... passar, no!... ¡m' enganyava!... Allí 'm detingué 'l cor!... Vaig empresonar am mos dits la vistosa floreta y, ella, com corresponent a la meva acció, s' deixá anar gojosa a men paumell que de moment li feu un llit mollós perqué descansés en ell eternalment...

¡Quina alegrí la meva llavores!...—Ja la tinch, ja la tinch, crídava foll—Es ella, es ella... Y ab l' entusiasme del enamorat que acaba de veurer sa ilusió realisada, haig portarla a mos febrosos llabis y el xisclar en sos petals lo meu bes voleyá d' entre ells un papelló que s' allunyá d' aquell llech emportantsen ma ilusió, ma esperansa, y la flor quedá desfollada, morta en aquell llit deliciós que en mon paumell li vareig fer... ¡Morta!... ¡Morta!

JOFEGEN.

Intima

Avans d' aimarla, vareig dí, aborrirla, mentres jurava en mi, etern amor, avui ja no m' estima, m' ho fa veurer, avui, l' estimo jó.

ALPHONS MASERAS.

La tornada del fugit

A mon estimat amic y company Francesch Colom y Escoda

Per ambició no abandnois may ni ta llar ni ta patria.

—No passis d' aquí, deturat, la conciencia li crídava cuan en lo seu cap bullia lo pensament d' escaparse per 'nar a cercar fortuna, —¡T' obstinas en passar?... ¡passa!

Als vuit anys de serne fora ja lo fugit retornava y sentat sobre una pedra, mentre 'l poble contemplava, se li aparegué una sombra y amb éll portá aquest diálech: —Ja retornás?... —Sí!... —Y que portas d' aquellas terras llunyanas que obstinat volgueses veure? —Molt de fatich y anyoransa, ple 'l cor d' amor a ma terra y llágrimas per la mare! —¡Pobre noy! —Si are fos!... —¡No hi niriás, ¿oy?...

—Mal haja lo jorn que vareig sortir de ma terra catalana... ¡Cuantas llágrimas em costa! —Jo t' ho vareig dir: no hi vaigas, aquí, ab la mare, viarás, si be no ab folgura tanta com ta mala concellera l' ambició ne demanava, almenys en pau, sens que un dia lo menjá 't manqués a taula... ¡vares obehí al cervell! —¡Conciencia, per Déu ja, calla! A b lo poch que jo tenia a ma terra cregui ingrata y ara veig que n' era un rey quan creya viure en desgracia. ¡Ja son mas ilusions mortals!... ¡Ay, qu' es lo mon!... ¡Si fos sral! ¡Ni may que l' hagués deixat lo reconet de ma cambra!... Vaig volguer cercar fortuna y per més que la he buscada ó no hi es ó no es per mi, puig he rodat tot lo mapa sens heureka.

—T' erras, noy. Aquell temps y aquest compara y digas si eras felis avans d' anarten. —¡Ay, massa! —¿No buscavas, donchs, fortuna? ¿Per qué no la conservabas cuan la tenias?... —Jo creya altra cosa... però, encara no es tot perdut, perqué al poble, ¡pobreta!, hi será la mare. —¡No passis d' aquí!... Y al poble, si 'm vols creure, may més vaigas, que pels que pobres retornan lo despreci 's acompanya. —La mare m' amparará que may s' ofen a una mare, aquestas porten pels fills lo perdó junt ab la falta —Axís es pero...

—¡Segueix! ¡Aqueix pero m' don frisanza! ¡No em perdonará, que, digas!... En aixó si que t' enganyas. —¡Pobre noy!... Entornaten, —May, sens que 'm digas la causa de ton dubte. —No es cap dubte, puig que 'l perdó 'l tens. —Donchs, parla! —Si m' obliges t' haig de dir, avans de lo que 'm demanas, que la disort y la ditxa está en escullir una ó altra. Encara pot ser felis; no vullgas saber.

—Sí!... Parla! —Tot es perdut!... ¡Ja no t' queda ni aqueix consol de la mare!

J. FERRE Y GENDRE.

Los dos entierros

(Contrast).

I.

Me dirigía al taller un matí de primavera, tot entusiasmantme ab lo recort de las joyas que adornan aquesta estació, pensant ab lo goig que doná 'l veure las galas de plata que ha deixat a son pas la rosada de la nit; lo que engresca lo xarroteix dels aucells, que a demunt dels branquillons saltironen, contents y ajogassats; lo que encantan los murmullos de las ayguas, que ríoleras s' estenen vers los torrents, acabant en dolssas melodias; lo que alegra, 'l contemplar lo sol, quan trayent son nás per entre las puntas de las montanyas més altas, extent sos raigs dorats per dessobre los vers prats y penetra en los més frondosos barranchs, que com serps, han anat formant las ayguas, que ab sa corrent impetuosa arrastran quant troban a son pás; y per últim, lo que regositja, al sentir los perfums que escampan las brisas al entorn nostre; perfums tant delicats y tant suaus, que fins sembra mentida que las plantas, ab sas flors, pugan proporcionar tantas delicias, que penetrant hasta lo més fondo de la persona, la transportan a regions ignotas, convertidas en un magnífich paradís.

Pensant en tot aixó, me dirigía al taller ab lo cor plé de goig, quant al embocar un carrer vaig sentir quelcom de cants funerals, que al moment tot lo que era ditxa al entorn meu, va acabar ab trista y fonda pena.

Al pás de tot aixó, los meus oídos van pararse a b lo nanch... nanch... de las campanas de la Vila, que fermas y descompassadas, belandrejavan sens parar; pero belandrejavan y tocavan ab tant tris tó, que feu que sentís com un fret apoderarse de mon cos. Desseguida, vaig sentir que los cants s' acostavan, que las campanas tanyien ab més forsa, quant tot d' un plegat, veig al cap de vall d' un carrer a un petit grupo de gent estacionada, que ab atxes a les mans, iluminavan quatre fustas en forma de caixa, las quals a dintre guardavan un cos més fret que 'l marbre. Vaig acostarmhi, y veig preguntar a una vella que per allí hi había, (puig era l' única persona que contemplaba aquell cuadro) qui era 'l mort...

Va mirarme aquella dona tota sorpresa al veure que li feya tal pregunta y em va respondrer: «Estranyo que vosté s' interessi per lo nom d' aquet difunt, que com sap tothem ha patit lo que sap Déu, y ningú ha estat capás de portarli ni una tassa de caldo durant sa enfermetat. A aquet pobre qu' are resta dintre la caixa 's diu Joseph; apellidat per «L' home dels sems»; al que shir van trobar mort en una cabanya: 'l que no te familia que 'l plori; 'l que va acompanyat de quatre personas de bons sentiments, Y tot perqué!... ¡Perqué!... perque ab la seva mort, no ha deixat cap fortuna, puig a mort com el més pobre, que si acés ell hagués tingut lo que se 'n diu un grapat d' or, hi hauria hagut qui l' hauria plorat y qui l' hauria fet portá al cementiri com un rey...»

Aquí acabá la vella sa relació, tot mormurant: «lledres!... hipócritas!... y tot pels diners!...» mentres aquell grupo allunyantse... allunyantse... deixava sen-

ti alguna nota fúnebre. Y jo, ab lo cor trist, seguí carrer avall, pensant ab la relació de la pobre vella, l'única persona que honrava lo pas del corteig fúnebre d'un pobre desgraciat...

II

Al sortir del taller, pera dirigir-me a esmersar, altre volta van ferir mos oïdos los tochs pausats que llensaven al ayre las campanas, los quals ab tó solemne, senyalavan un enterro.

Als pochos moments d'haver travessat alguns carrers, esglayaren mon cor per segona vegada, uns ben entonats cántichs funerals. Jo que apreto 'l pás, quant al tornar una cantonada, veig un numerós grupo de capellans, y 'l radera una infinitat de cotxes, distingint en algún d'ells, per entre sos vidres, lluent barrats de copa y coronas de sempre vivas, que seguan á un altre cotxe, que adornat ab ricas sedes, portava un molt capritxós hágul. Per fi, aquell grupo de capellans, cotxes y gentada, se va aná acostant.. acostant.. quan m'adono de la vella que pocas horas avans havia trobat. Jo que l'esturo y li dich: «Escolti gá qui enterran? y ella que 'm mira, (pero no ab sorpresa) y ab molta sorna 'm contestá: «Ah! es vostel... Are sí que no trobo estrany que 'm fassi aquesta pregunta, per quan se digna per la persona de D. Fernando de Fonseca, marqués y milionari, que deixa ab sa mort la més gran de las fortunadas. Are sí que trobo just que toia aquesta gent que llensa comprimidás llágrimas y demostra ab la cara la tristesa que sent, rendeixi tribut de memoria, á que 'ls deixá las més fabulosas sumas, y plori, plori desconsoladá, per la pérdida d'aqueix sér. «Sens dir res més, fugí, presurosa, exclamant d'en baix en baix: ¡Malehitis diners!... ¡Tots ploran!... ¡tots ploran!... y los riu lo cor!... ¡hipócritas... hipócritas!...»

Ab tot aixó, tota aquella gent havia anat desfilant, desfilant... sentintse sols al lluy armoniosas y ben entonadas notas, d'aquells tristes cantos, que 's perdian per l'espay. Y jo, seguint carrers y mes carrers, anava dirigint-me á casa, pensant ab las últimas paraulas de la pobre vella, y murmurant també com ella murmurava. «¡Hipócritas!... ¡hipócritas!...»

PERE FONT Y NIELFA.

Vilassar de Dalt de 1900.

Una mica d' historia

D'entre 'ls diferents comtes que governaren Catalunya descolla ab fermesa la figura de Ramón Berenguer III, anomenat *Lo Gran*.

Entrá á governar molt jove, trovantse llavors la nostre Patria en tal esplet de grandesa, que veyent petits sos limits desitjava estendre son nom y robustir sa vida conquistant nous territoris y relacionantse ab los demés païssos ab l'esperit comercial que sempre ha caracterizat á Catalunya.

Ramón Berenguer no defrandá las esperanzas de son poble, son casament ab Na Dolsa hereva del comtat de Provensa uní abdós estats, y entrant á son domini alguns feudos independents del Pirineu, quedaren agermanadas las duas vessants de l'alterosa montanya.

Segurament cap nació presentá desde son comens un caràcter tan propi com la nostre, ja que en la mateixa época las nacionalitats que 's formavan, perdian y recuperavan territori sense fixesa, ó bé per falta de vida desapareixian engolidas per altres, mestres que Catalunya avansava á pen ferm y convensuda de la seva personalitat; si va sucumbir fou quan ja havia arribat al cim de la gloria, havent sigut necessari, la traició, lo crim, y alguns cents anys....

Lo sigle dotze es d'hermosa recordansa per nosaltres: lo compte Ramón Berenguer lográ fer coneixer lo nom de Catalunya per tot lo mon, la feu una potencia marítima en lo Mediterrani, extenent sa influencia per la costa italiana en contínua comunicació ab genovesos y pisans, y emprenent junt ab los últims la conquesta de Mallerca que tornaren al mateix Alarb ab la condició de pagar tributs, fent la expedició á Valencia y d'altres que ompliren de gloria la nostra Patria y la feren respectar y ténier per tot allá shont onejava la bandera de las quatre barras.

Contrasta ab aquesta época de ferss y de conquistas, la poesia que portaren de sa terra los trovadors provençals, que en lo descans de la lluyta, cantaven l'amor y la gloria dels guerrers victoriosos, enaltint aquella hermosa «llengua d'or» de la qual es noble filla la llengua catalana.

Poch avans d'acabar sos dias, Ramón Berenguer entrá en la caballeresca ordre religiosa dels Templaris, deixant sembrat lo camí pera novas empresas, shont Catalunya, llavors exuberant de vida, pogués entendre son prestigi y son nom.

Al morir (any 1131) fou també enterrat en Santa

Maria de Ripoll, havent omplert en la Historia una de sos més gloriosos plans.

J. C. y A.

La qüestió Xina

Que en l'interior de Pekin hi hagi ó no lluyta entre alguns elements xinos y las tropas aliadas, res significa en quant al aspecte militar del conflicte d'Orient.

Si las massas que encara puguin fer resistencia en alguns punts de la ciutat fossin d'importancia tal y comptessin ab tals elements que poguessin fer ténier un descalbre dels aliats, aqueixas massas haurian tingut més eficacia tractant d'impedir la entrada en la capital de las tropas internacionals.

La facilitat ab que aquéstas, en número relativament molt escás, han conseguit ferse mestressas de la gran ciutat en que hi habita més d'un milió de xinos, revela que es molt escís lo número dels rebeldes y la imperfecció de sa organizació y de sos elements de guerra.

La circumstancia de que un grupat d'extrangers, fentse forts en las Legacions que res tenen que pugui caracterisarlás de fortesales, hagin resistit, encara á cambi de sensibles pérduas, contra l'assedi y atachs de las massas de boxers que 'ls rodejavan durant llarch temps; y 'l detall de que 'ls sitiats en las Legacions poguessin reposar sos queviures y municions comprantlos als mateixos xinos, demostran igualment que 'ls elements rebeldes, si son suficients pera perturbar, no bastan pera contrarrestar lo poder y la acció d'un cós de tropas regularment organisat.

Repetim, donchs, lo mateix que ahir deyam; la entrada dels aliats á Pekin ha deixat completament resolt lo problema militar del conflicte, y la ocupació de la ciutat imperial es decisiva y garantisa suficientment la acció de las potencias, donchs que en cas de necessitat ja pot ser Pekin una base d'operacions de primer ordre si la actitud dels elements oficials del Celest Imperi aconsellés una terminant declaració de guerra y una immediata ruptura d'hostilitats.

Es clar que en aquest cas no s'anava á encomanar á las tropas que ja han arribat á Pekin que per sí solas empenguessin operacions en major escala; massa han fet y ab admirable resultat; pero com ja prompte arribarán á Xina altrás forssas y un general en quefe pera manarlás, si la guerra hagués d'anar endavant, no tardaria molt en formarse un Cós d'exércit més respectable dintre de las mateixas murallass de Pekin.

CRÓNICA

En lo sueltó de crónica ab que 'l *Diario de Reus* ab despit marcat contestá á las ratllas que avans d'ahir li dedicarem, demostra la seva susceptibilitat d'encomanarse tot lo dolent.

No sapiguent com sortir del pas pera refutar nostras apreciacions s'arrenchen en consideracions mal interpretadas y acaba per imitar el orga de las escambrierías y altrás bruticioas, per mal nom lo que no es l'esquerra, y 'ns diu que esolo un cerebro desequilibrado es capaz de estampar una pregunta tan impropia, etc.»

Després nos recorda la visita que, cumplint en lo seu deber, feu á nostre director á la presó, finesa que nosaltres li agraím y may olvidarem, y, ultimament, prenent per autor á algún colaborador: anonim de Lo SOMATENT, anyadeix: «quien sabe si ei autor de aquellas líneas (las nostras)..... en la tarde de la prisión del señor Ferré y Gendre, estaría seguramente de paseo.»

No señor, l'autor de aquellas líneas no estava de paseo ni hi podia estarhi quan una reixa de ferro li tancava la sortida al carrer y V. lo visitava com bon company en aquell lloch hont sofría la venjansa dels enemichs de Catalunya.

Repassi 'l colega novament nostre escrit, cotejil ab la contesta que 'ns fa ahir y lo que no volgué potsé llegir com cal la primera vegada, si ho fá aquesta sens apassionament y ab consciencia, al tornar-me á parlar ho farà més comedit, més imparcial y, sobre tot, menos al istil Portago.

Ahir al matí caigué sobre aquesta ciutat un tan fort ayguet com pocas vegadas s'ha vist. Sort nostra que no durá gayre, que si dura... ni 'l diluvi, puig en lo poch temps que durá omplí tots los carrers d'aygua y varió caps de la part baixa de la població enderrocant un trós de paret d'un más de la Rambla de

Miró d'hont la corrent se 'a emportá alguns caps de bestiar que moriren ofegats.

L'aygua que baixava per las rieras arastrava entre altres fruyts garrofas y avellanás en bona cantitat.

Segons noticias l'ayguet no ha tocat de molt tan fort una hora enllá dels entorns de la ciutat.

Avuy á dos cuarts de deu de la nit, en lo refal, profusament engalanat, de l'humorística y recreativa Societat, «La Verbena» y tindrà lloch, un lluhit ball pera la aplaudida y reputada banda del «Centro de Lectura».

S'obsequiará á las noyas, ab un humerístich vano. Es d'esperar, que's veurá concorregudíssim aqueix ball, com tots los que celebra aqueixa Societat, per simpáticas y elegants senyoretas.

Fins ara son dotze las bandas de música que han avisat que anirán á Tortosa ab l'objecte de pendre part en lo gran certámen musical anunciat pera las próximas festas.

L'Ajuntament ha acordat adjudicar tres premis á las embarcacions que més artísticamente se presentin á la festa veneciana.

Lo recaudat en lo dia d'ahir en la Administració de consums per diferentes especies puja á la cantitat de 717'17 pessetas.

Avuy apareixerá lo número 4 del setmanari catalanista «Lo Camp de Tarragona», ab lo següent sumari:

«Cel dir la veritat». — «Lo banch dels regidors». — «Justicia». — «Qué fou del Priorat?». — «Els caballuts». — «Crónica regionalista». — «Comentarios». — «Notas d'art». — «Novas».

L'Ateneo Obrero de Manresa ha enviat al ministre de la Governació un diploma nombrantlo, per unanimitat, soci honorari per la protecció que ha dispensat á dit Centre instructiu.

«Com se 'l rifan los manresans al senyor Dato!»

En lo bonich teatret de la propietat de D. Pere Fontana, «Villa-Julia», aquesta tarde s'hi representarán las aplaudidas obretas «Atolondrado», (estreno); «Los tres toms» y «La leyenda del Monje».

L'us de las casas de paper está destinat á estendres á Inglaterra, hont ja s'han fet molts experiments ab satisfactoris resultats.

Segons dictamen de varias eminencias médicas d'allí, las casas de paper son més saludables que las altres, donchs resisteixen millor la humitat.

Ab tot, es precis que 'l paper empleat pera la construcció estiga comprimit per poderosas máquinas; si se 'l vol fer refractari als efectos de la intemperie.

Segons una revista inglesa, á Mettey s'han aixecat no fa gayre cinquanta casetas de paper destinadas cada una á hostatjar un convalescent dels hospitals de Londres.

Sembla que 'ls malelts están molt satisfets de la seva habitació.

Aquesta nit tindrà lloch en la Societat «El Brinco», la anunciada vetllada que á jutjar per los preparatius promet veures molt concorreguda.

En l'escullit programa de dita festa además del gran número de poesias que 's llegirán, figuran alguns números de música de molt atractiu.

A las senyoretas se las obsequiará ab un bitllet del sorteig d'una artística figura de moviment que se celebrará en l'intermedi de la primera á la segona part de la vetllada y un bonich pom de flors.

S' anuncia, pera primers del próxim mes de Setembre, l'aparició a Tarragona d'un setmanari republicá titulat «La Justicia».

La guardia civil participa haverse incendiat sis áreas de bosch propietat de Pere Miró, vehí d'Alcover.

Se creu que l'accident fou casual, calculantse las pérduas materials en unas mil pessetas.

Lo 31 del present mes acaba la prórroga concedida per la Direcció general d'Aduanas pera reformar los sellos y marcas de fábrica.

Aquesta nit tindrà lloch en la societat-hortet «La Armonia», un lluhit ball que será amenizat per la brillent banda del Regiment d'Almansa.

Comunican de Falset que en lo matí del dimars últim se perpetrá un homicidi en lo punt conegut per «Santa Candia», á 50 metros de la sortida de la vila.

La víctima s'anomena Joseph González Arbós, d'

estat casat, de 53 anys, d' edat, propietari y pagós, sent l' agressor Joseph Pallejá Nogués, solter, pagós y de 44 anys.

Sembla que entre abdos existian d' antich rivalitats.

Lo Pallejá ha ingressat en las presóns del partit.

Lo Foment del Treball Nacional de Barcelona ha acordat acunyar una medalla que serà entregada als expositors socis de dita corporació que han sigut premiats en lo certamen internacional de París, com record d' aquest honor.

Procedent de Nuria, y de pás pera Barcelona, ha estat algunas horas a Barcelona lo Cardenal Casañas, bisbe de la Seu d' Urgell.

La Companyia Trassatlántica ha designat los vapors que deuen prestar servey en lo próxim mes en sas diferentes líneas. Son los següents: Lo «Montserret» pera la línea de Cuba-Méxich, «Isla de Panay» pera la de Venezuela-Colombia, «Montevideo» pera la de Filipinas, «P. de Satrústegui» pera la de Buenos Aires, «San Francisco» pera la del Brasil Pacífich, «Larache» pera la de Fernando Poo y «M. L. Villaverde» pera la de Canarias.

¡Oh malalts que patiu!

Recobreu la alegría, donchs en pochos dias recobren la salut encasque sigui le mal crónich de més de vint anys.

Pera més detalls llegeixis en 4.ª pàgina **Miraculosos confits ó Injecció anti-venéreos y Roob anti-sifilitich COSTANZI.**

Correspondencia particular de LO SOMATENT

Villa Engracia (Espluga) 24 Agost 1900.

Senyor Director:

Desde aquestas alturas, rodejat de masias, xalets y fondas; que ja forman tot una Nova Espluga, me poso a escriure com vaig prometre, una crónica d' estiuheig. La concurrencia en aquets hermosos paratjes ha sigut durant aquets derrers dias forsa considerable, estiuhejant aquí aristocráticas familias de Barcelona y molt distingidas de Reus y Terrogona y alguns castellans y extranjers. Al jorn de S. Magí hi efluhi més gent que de costum, sens dupte perque estava anunciada una gran festa celebratoria, la millor de la temporada, fent pel gran nombre d' atractius més agradable l' estada aquí dalt. De bon matí hi hagué dians, més tart se feu una missa a gran orquesta a l' Esglesia del Balneari, se repartí pá benehit, y a la tarde se corregeren bedells a la plassa dels Xalets, ab quelcom s' havia de conixer que allí hi havia alguns Kastilas que's portá a cap lo barbre espectacle nacional ab tota la pompa de monyas y campanillas; després d' aquesta part repugnant dels festeigs, hi hegué un *carrousel* y a la nit se dispará un preciós ramellet de fechs d' artificio, sobressortint las plujas d' estels y l' final en que aparegué una capella de Sant Magí adornada ab flors, tot produhit per las sorprenents combinacions dels fochs artificials y 'ls fochs de bengala. Durant los fochs, una banda de música tocá escullidas pessas en lo jardí. Després la gent desfilá cap al Saló ahont se celebrá un ball lluhit y animat que durá fins a la matinada, estant-hi molt ben representat lo bell sexe pels hermosos exemplars de la Natura, que hi assistiren.

Cada dia s' organisen excursions, ja aném a Montblanch a menjar las sabrosas y celebradas coocs d' aquesta vila; ja al vell poble de Vimbodí, shont hi ha recon pintoreschs, y shont hi existeix una fábrica de cristaleria y s' hi veu *butar y fer ampollas*; be aném a l' Ermita Trinitat d' ahont se contempla un vast y bonich panorama; bé a la font de la Pena que hi raja signa tament gelada y a totas las fonts que aquí son nombrosas: la Nerola, Castanyer, de Magnesia, Boix, etc., etc.

Al Monastir de Poblet hi acudeixen bon nombre de visitants diariament, realment es digne d' ésser visitat ab deteniment aqueix Monument que, en temps d' esplendor de Catalunya, fou com un «Escorial» de la nostra terra, avuy enrunat es una reliquia histórica, esteig dels restos de Reys y de nobles bisbes catalans, y malgrat la destrossa de la crema del any 35 encara se conservan afortunadamente alguns claustros, lo palau del Rey Martí y altres cosas que fan adivinar que en son passat fou una hermosa joya d' art gótic y bisanti.

De las ayguas ferruginosas que *plurimos morbos sanat*, no caldría parlarne, tothom sap que fan miracles pera guarir l' anemia y que son de les millors d' Europa en sa classe ¡lástima que ne siguin més conegudas!

Y aquí feig punt, no sense fer constar ab lo gust que hem vist aquestos dias la manifestació espontania y patriótica que's feu en l' hotel del Centre, adornant lo Saló de ball ab diferents escuts de Catalunya, flors y enramaje que produhí un aspecte gay y encisador. Ans de cloure aquesta s' he poset a ploure de valent, lo que farà que l' nombre d' estiuhejants aviat minvi.

Seu affom.

M. V. B.

Secció oficial

Registre civil

del dia 24 de Agost de 1900

Naixements

Cap.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Magí Llebaria Estivill, 72 anys, Camí de Riudoms.

Anunci

Acabat en lo dia d' avuy lo primer período de cobranza voluntaria de las Contribucions del actual trimestre y disposat per l' art. 36 de la vigent Instrucció que en los restants dias del mes se procedirà al cobro del segon plasso, ho feig públich per medi del present anunci, devenit fer present a tots los contribuyents que transcorreguts los dias 26 al 31 sense que hegin satisfet sas cuotas, se procedirà desde ara al apremi de primer grau.

Las horas de cobranza serán de 8 a 12 del matí y de 3 a 6 de la tarde.

Reus 25 Agost 1900.—Lo Recaudador, Francisco Sanchez.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Ceferino.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch

Avuy a dos cuarts de vuyt del matí tindrà lloch la comunió general en Nostra Senyora del Purísim é Inmaculat Cor de María y per la tarde a las cinch la funció de tots los anys predicant lo Rvnt, Joan Llauredó, Pbre.

Sant de demá.—Sant Joseph de Calasans.

Anuncis particulars

Colegi de 1.ª y 2.ª ensenyansa

— y —
Escola de Comers

INSTITUT DE REUS
Director espiritual

Rnt. Doctor D. RAMON MINGUELL

Están obertas las matrículas pera la segona ensenyansa, Teneduria de Llibres, Francés, Inglés, Italiá, Carreteras Mercantils de Perit y Professor, tots los graus de la primera ensenyansa, Música, Dibuj y Gimnassia.

Nostra Escola de Comers es la única d' aquesta provincia, que per l' Excm. señor Ministro d' Instrucció pública y Bellas Arts, te concedida comissió de exámens de la Escola Oficial de Comers de Barcelona.

Pera totas las ensenyansas s' admeten alumnos internos, mitj pensionistas, encarregats y externs.

Pera més detalls dirigirse a la Secretaría del Colegi.

Lo Director,
JOSEPH OLLÉ.

PASTILLAS # FONT

Cloro-Boro-Sódicas a la Cocaina y al Mentol

Son lo millor remey en las laringitis catarrals en general, amigdalitis y faringo-laringitis, tant exudativa com ulcerosa y granulosa; tos faríngea, ronquera, afoña y en general en las inflamacions de la gola, etc.

Dipòsit general. Farmacia de A. SERRA.—REUS.

De venta en totas las bonas farmacias y principals droguerias.

CENTRO DE TRADUCCIONES

Escola de Teneduria, Francés, Inglés y demás estudios de Comers

DIRIGIDA PER

D. ZACARÍAS HERRERO

Graduat de la Escola Superior de Comers de Barcelona
MONTEROLS, 10, segon.—REUS.

Primera y única d' aquesta ciutat ab títol ó qual director perteneixi a la carrera y ab dedicació exclusiva a la ensenyansa mercantil.

Honoraris, cinch pesetas mensuals

2020 AVIS

La Camiseria de JOSEPH MARTO-RELL, s'ha trasladat del Arrabal Santa Anna, núm. 10, al carrer de Monterols, núm. 40.

Gran novetat en corbateria, géneros de punt botons y gemelos para camisas.

Se confeccionan calsetets, camisas, colls y punys.

Especialtat en la mida

COLEGI DE NTRA. SRA. DEL PILAR

DIRIGIT PER

D.ª Angela Maleras Fabregat

Desde el primer de Septiembre quedan obertas en dit colegi, establert en lo carrer de Santa Anna núm. 21, primer, las classes corresponents a la instrucció primaria, y superior, las de labors y las de Dibuj, Música y Francés. Clases especiales de 8 a 9 del matí y de 12 a una de la tarde.

COLEGI DE 1.ª Y 2.ª ENSENYANSA

DE

NTRA. SRA. DE MISERICORDIA

DIRIGIT PER

D. Joseph Maria Domingo

Llicenciat en Ciencias

Reus.—Arrabal alt de Jesús, 44.—Reus.

Lo dia primer de Juny doná principi un curset preparatori pera l' exámen d' ingrés indispensable als que desitjin cursar lo Batxillerat.

Durant l' istiu continuarán obertas las classes de Párvuls, Elemental Superior y las especiales para Senyoretas de 8 a 9 y de 12 a 1.

Lo dia 15 del próxim Setembre s' obrirà la matrícula pera las classes de 2.ª ensenyansa, comers, dibuj, pintura, gimnassia, solfeig y música vocal é instrumental; totas a cárrech de reputats Professors.

Existeix també en lo Colegi la Sucursal del Seminari de Tarragona.

Director espiritual lo Rvnt. D. Pau Cesari.

Professor de Religió lo Rvnt. D. Joan Riús.

Los resultats en la ensenyansa son positius, la educació cristiana y l' tracte ab los pensionistas es de familia, procurantlosi una alimentació abundant y nutritiva.

S' admeten pensionistas, mitj-pensionistas y externs.

Reus 27 de Maig de 1900.

Telégramas

Madrid 25.

S' atribueix al senyor Allende Salazar, tractant de la qüestió dels ferrocarrils, la frase de que aquesta es una qüestió difícil y complexa, y que, si algun dia té de realizarse la prórroga de las concessions a las empresas de ferroviarias, será després qu' eli hagi sortit del Ministeri.

—Lo delegat del Govern, encarregat de l' inspecció del Ajuntament de Barcelona, senyor Golfín, tornarà dintre de sis ó vuyt días.

La memoria de l' inspecció la redactará aquí.

Paris 25.

Lo president de la Companyia dels Ferrocarrils del Nort d' Espanya, senyor Gastau Pereire, obsequiará l' dilluns als obrers que han vingut a visitar l' Exposició per comte del Govern espanyol, ab un banquet y una *soirée* al palau d' Orsay.

Pels preparatius que's fan, la festa promet ser grandiosa.

Imp. C. Ferrando, Plassa de la Constitució, 7.

